

Begrænsning af store pensionsindbetalinger

Regeringsgrundlaget fastslår, at fradraget for store pensionsindbetalinger skal begrænses. Det er mindre konkret end forslaget i Fair Forandring om et 100.000 kr.'s loft over pensionsindbetalinger. Loftet skal omfatte livrentepensioner. De er ikke omfattet af det eksisterende loft for ratepensioner.

S/SF har anført to begrundelser for et livrenteloft:

- det skal finansiere andre politiske initiativer med 2,1 mia. kr. p.a. (varigt provenu)
- det skal forebygge spekulative pensionsindbetalinger

Hvad er risikoen for pensionssystemet

- Et loft går ud over de solidariske, kollektive aftaler på arbejdsmarkedet. Arbejdsmarkedets parter sikrer i dag pension til alle i et rimeligt forhold til arbejdsindkomsten. Obligatoriske bidragssatser vil ikke kunne opretholdes, hvis lønmodtagerne risikerer beskatning af deres pensionsindbetalinger.
- FTF, AC, DJØF, IDA m.fl. har alle taget afstand fra et loft. Konsekvensen vil blive, at fagforeningerne ikke længere vil påtage sig ansvar for pensionsopsparingen, men at pensionsbidrag gøres frivillige. Samfundets sikkerhed for, at folk selv sparer op til deres pension, bliver mindre.
- Det gælder også firmapensionsaftaler, der indgår i ansættelsesvilkårene i private virksomheder. Sådanne aftaler omfatter i dag typisk alle ansatte – høj som lav.
- Der er kun 112.000 personer, der indbetaler mere end 100.000 kr. (2010). Men loftet vil ramme meget bredere. Pga. dobbeltbeskæftigelse og individuelle pensionsordninger vil det ikke være muligt for aftaleparterne at afgrænse den relevante personkreds. Derfor får et loft konsekvenser for pensionsaftaler på brede dele af arbejdsmarkedet. Hvis dem med høj løn får mulighed for at fravælge pension (helt eller delvist), kan det være svært at fastholde obligatorisk pension for dem med lavere løn. Det gælder både overenskomstaftaler og firmaaftaler.
- Et loft vil især ramme dem med svingende indkomst og dem, der er kommet sent i gang med pensionsopsparing, og dem, hvis indkomst stiger sent i livsforløbet.

Provenu

- S/SF regner med et varigt provenu på 2,1 mia. kr. Det forudsætter,
  - at loftet flytter ca. 20 mia. kr. p.a. fra pension til anden opsparing.
  - at afkastet af denne opsparing beskattes med 32 pct. i stedet for med PAL-satsen på 15 pct.

Ingen af disse forudsætninger holder.

- Loftet over ratepension har allerede reduceret omfanget af indbetalinger over 100.000 kr. I 2010 var der kun indbetalinger på ca. 5,6 mia.kr. over 100.000 kr., jf. figur 1. En reduktion på 20 mia.kr. vil kun kunne forekomme, hvis overenskomtparterne opgiver kollektive pensioner.

Det forudsætter altså lavere pensionsopsparing hos ganske almindelige lønmodtagere med opsparing på meget mindre end 100.000 kr.

- Den varige provenueffekt vil allerhøjst kunne blive 600 mio. kr. Det forudsætter
  - at alle eksisterende indbetalinger over 100.000 kr. spares op i andre aktiver end pension
  - at afkastet af disse aktiver beskattes med 32 pct. – dvs. pengene må ikke placeres i fast ejendom, værdigenstande, kunst o.l.
- Hvis disse forudsætninger ikke holder, bliver provenueffekten lavere. Den kan endog blive negativ, fordi fx værdistigninger i ejendomme er skattefri.
- Provenueffekten kommer ikke straks, men opbygges over en årrække via afkastbeskatningen. Ovenstående tal er varigt provenu, som først er opbygget efter 15 år.
- Argumentet om spekulative indbetalinger holder ikke. Hvis store pensionsindbetalinger har været brugt til skattespekulation, er det stoppet med loftet over ratepension, jf. tabel 1. De penge, der indbetales på livrenter er reel pensionsopsparing.
- Ovenstående provenueffekt vedrører beskatningen af afkast af opsparingen. Et loft vil også fremrykke beskatning af pension fra det tidspunkt, hvor pengene udbetales og forbruges, til det tidspunkt, hvor pengene optjenes og spares op. Det giver ikke ekstra, varigt provenu, men fremrykker blot beskatningen. Hvis staten bruger pengene, vil de mangle senere til hospitaler, hjemmehjælp etc. til de kommende pensionister. Det vil sætte politikernes ansvarlighed på prøve.

Anbefalinger

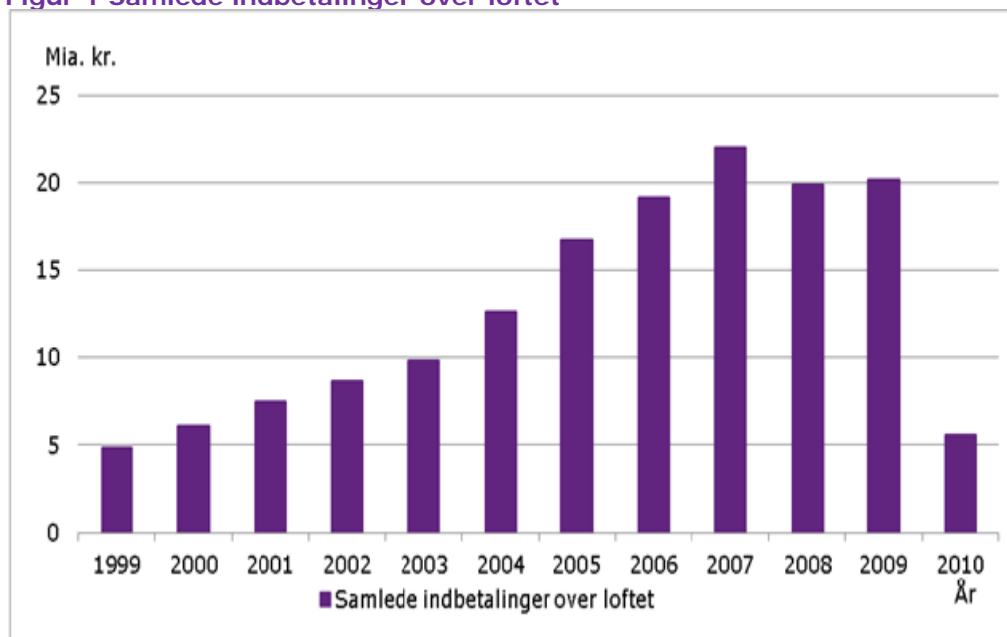
- For at bevare fagbevægelsens opbakning til pensionssystemet og undgå negative konsekvenser for de solidariske, kollektive ordninger, bør den konkrete udformning af en begrænsning af pensionsindbetalingerne ske som led i trepartsforhandlinger.
- Et loft, der vil være i bedre overensstemmelse med pensionssystemet, vil være et procentloft på fx 25 pct. eller evt. 20 pct. af indkomsten, jf. tabel 2.
- En anden mulighed er et separat loft for hhv. rate- og livrentepensioner på hver 100.000 kr.
- Den særlige regel for selvstændige, som kan indskyde store pensionsbeløb ved salg af egen virksomhed, er forudsat bevaret i ovenstående regnestykker. I modsat fald er det en alvorlig forringelse af de selvstændiges pensionsmuligheder.

Tjenestemænd mv.

- Et loft bør også gælde for tjenestemænd, ministerpensioner, folketingspensioner mv. Både for at sikre ligebehandling, men også fordi lignende ordninger ellers kan etableres i private erhverv for højtlønnede medarbejdere. Sådanne ordninger er utidssvarende, men er stadig udbredt i mange andre lande, hvor man slås for at komme af med dem.
- Hvis fx en ministerpension skulle afdækkes gennem indbetalinger til et pensionselskab, ville det kræve årlige indbetalinger på op til 700.000

kr. eller mere end 60 pct. af lønnen. Tilsvarende tal kan beregnes for tjenestemænd og andre med såkaldte tilsagnsordninger.

Figur 1 Samlede indbetalinger over loftet

Tabel 1 Fordeling af de samlede skattepligtige indbetalinger på sektorer og ordninger

	2009	2010	Ændring
	----- Mia. kr. -----		
Indbetalinger i alt	116,8	103,7	-13,1
Fordelt på sektorer			
- Forsikringsselskab og pensionskasse	88,1	86,1	-2,0
- Pengeinstitut	28,7	17,6	-11,1
Fordelt på ordninger			
- Livrenter	41,0	42,9	1,9
- Ratepension	58,4	44,8	-13,6
- Indeksordning	0,1	0,1	0,0
- Kapitalpension og supplerede engangsydelse	17,3	16,0	-1,3

Tabel 2 Konsekvenser af at inddrage livrenter under 100.000 kr.'s loftet og alternative modeller, 2010

	Antal berørte, 1000 personer	Indbetalinger over loft, mia. kr.	Maksimalt varigt provenu mia. kr.
2009: Indbetalinger over 100.000 kr.	157	20,2	2,0
2010: Oprindeligt forslag – livrenter under 100.000 kr.'s loft ¹	112	5,6	0,6
Loft på 20 pct. af indkomsten	66	4,2	0,4
Loft på 25 pct. af indkomsten	45	3,5	0,4
150.000 kr.'s loft	32	2,5	0,3
To 100.000 kr.'s lofter – et for rate og et for livrenter	13	1,5	0,2
Ægtefælleoverflytning af loft på 100.000 kr.	63	3,6	0,4
Ægtefælleoverflytning af loft på 150.000 kr.	16	2,1	0,2

¹ Den særlige regel om, at selvstændige kan indskyde større beløb til pension ved ophør af egen virksomhed, forudsættes opretholdt